

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

74. Neophyti Sin. quam ardentis ad asper. poenit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

nus efficax visa est; nam quod tam stultè Bonzj quàm malignè, mutationes illas morum in Neophytis illustres, magici carminis accusabant, non cogitabant hoc ipso stolidi se nostrum dæmonem Diis suis facere meliorem, qui suos sanctissimos faceret, illi deterrimos. Miraculo certè est in Sinensibus Christianis, educatione, & natura melioribus, pœnarum grauium inter iuuenes, quoque & maritas voluntarius vius quem in eos induxit meditatio Christi patientis Concionibus Patrum assiduis, imaginibus, & libris, pridem inculcata, & semper oculis animoque obiecta. Peculiarem, vt alios fileam, in laude hac locum promerita sunt Hancei femina, ieiuniorum crebritate, asperitate flagellorum, & ciliciis, quæ sibi vt plurimum texebant; quibus verò ars illa decrat, fronte solo ter quater admota, donari ea sibi à Patribus rogabant. Idololatræ vxor annorum viginti, sub capillari circumlo gestabat triginta suffixum aculeis, monumentum arcanum coronæ spinæ Redemptoris, cumque vt fert vsus patriæ comitatis, fronti manum sapius applicaret, premebat illos in caput aculeos ad sensum doloris toties reparandum; eam cruda sui verberatione copiam sanguinis ducebat è corpore, vt modus fuerit à Confessario ardori ponendus, quem ipsa teporem interpretabatur, marito præsertim ethnico à quo intime amabatur, iniquissimè ferente, illam sibi esse tam crudeliter inimicam, quod autem esset virtutis mirè ingenuæ, & consuetudine multum amabili experebatur à matronis etiam ethnicis, & audiebatur cum voluptate, de diuinis agens. Vocata igitur in numerosum gynæceum, in quo nulla erat præter matrem familias Christiana, Christum omnibus persuasit, haud tam dicendo, quàm agendo, & exemplis afflictationum, quibus obseruabant illam in semet deservire, & quarum ardorem in eas etiam transfudit. Aliàs rogata nobilem visere ex morbo fatiscentem, nec nisi ab horis aliquot Christianam, vbi eius impatientiam doloris, & vicinæ mortis amatorem, quibus licuit verbis diluisset, prehensam dissimulante ægrotæ manam, suo sensim lateri admouit, quod crassa præcinctum catena vt sensit, exclamans, proh! quid hoc, inquit, tormenti est quod vestibus operis: cui blandè subridens, scires, ait profectò, & experta scires, nisi recens adhuc esses Christiana. Sic enim solemus contracta quotidie apud Deum delere nomina, ij quidem illa, diuersa alij satisfactione, mihi cinctus catenæ ferreæ ad hoc visus est conuenire. Quin demus nos esse omnium in terris innocentissimos, an possumus Christum inter opprobria, & cruciamenta, læti, & bene haberi cernere morientem, & qui mortis illius, & suppliciorum rei sumus, nihil eius amore perpeti? cuius documenti magisterio percussa matrona seipsam etubuit, & verum, inquit, omnino ais, mihi nunc si vires suppetent, profectò non parcerem vt cui tot annos idem fuerit viuere, & in Deum peccare; illorum vicem morbus hic subeat quæ factura essem si valerem; hoc vitæ residuum breue, aut secus, & patiens, & læta

E E e 3

74.
Neophyti
Sin. quam
ardentes ad
asper.pœnit.

75.
Legationis
exitus qua
tormenta bel-
lica Regi
Sin. mitteb.

perferam, quicumque illud cruciatus exasperauerint. Quod mentis
sinceræ propositum æquali oris, & animi serenitate ad mortem reti-
nuit. Intertextitur triennium sequens rerum similium aut satis vulga-
rium miscellaneis, ex quibus solum ea lego, quibus cognitionem se-
gentium fraudandam non censui. Tesseira ille cui nuper diximus cre-
ditas fuisse à Macaensibus bellicas machinas, ad Regem Sinarum defe-
rendas, haud multis à Pechino leucis, Lianchianum offendit à Tar-
tariis captam, ex qua illi vrbe parabant Regiam ac Regem obsidione
concludere; vna illis interiecta obstabat Cioceum, leucis non plus
septem à Pechino distans, sed eam ciues cogitabant fuga deserere; subit
in eam præsidio Tesseira & sui, pauci numero ac bello viuidi; quæ im-
pressionem facturus Tartarus, machinis muros armat, & cantheriatis
catapultariis. At enim Tartarus præda grauis captam omittit Lian-
chianum, nedum vt aliquid aduersus Coceum moliretur. Tam ino-
pinatus Tartarorum in confinia receptus, gloriæ plurimum Teseitæ
attulit, neque is ægrè sibi persuasit, sui nominis fama pulsos, tamen
fortassis alia omnia cogitassent; Rex ipse victoris Tartari trepidatione
absolutus Lusitanorum donis & aduentu, mirè laratus est; Tesseira
pauld post eum suo interprete Ioanne Rodriguez, suos Regi dedere li-
bellos supplices; profitebatur se Rodriguez vnum è Riccij sociis, cui-
us nondum obsoleuerat in aula decus; se legis eiusdem, & obserua-
torem, & præconem esse, quàm ex Europa, Sinarum imperio Ric-
cius attulisset; de Lusitanis comitibus, & Macaensibus à quibus mit-
tebatur, subdebat tantum quæ in rem facerent. Tesseira verò Legati
officio perfunctus; Regi, modo iuberet, trecentos obtulit Lusitanos,
quos esset ad eum aduersum Tartaros ducturus, eorum robore anima-
turus Sinas, nec profligaturus modo Tartarum, & compulsurus intra
suos fines, sed eam de illo editurus stragem, quæ solenni execratione
æternùm memoraretur à Tartariis. Nunquam erat cum iis congressus
Tesseira nec eorum fortassis infinitum vnquam putarat numerum, eo
confidentiùs promissà iactabat; itur super iis in consilium serio, vbi
Doctor Paulus eò suffragia iniecit, vt auxiliarios trecentos Sina à
Lusitanis acciperent. Eam ob rem Tesseira reterto, Macaum Rodri-
guez renauigat instructus diplomate quo illa auxilia petebantur, &
ornabatur ipse fidelitatis laudè, præter literas, & religionem, nihil
cætera ducentis. Macaenses hanc occasionem, quam magnis precibus
emptam vellent vltionem occupant, promerituri vt sperabant ad Re-
ge Sinarum prærogatiua quædam iura, foro suo maxime quæstiosa.
Lusitani centum quinquaginta confestim armantur, nobili culta, &
splendido, totidemque illorum famuli, cum iis Rodriguez & quinque
quos diximus Pechinum contendebant, iamque venerant Nancianum
Chianis Prouinciæ urbem primariam, cum aut metu laxato Tartari
longiùs abscedentis; aut crebro suorum monitu, Rex cauens periculo,
peregrini militis in regnum inducendi, per citatū cursorem, mandauit illos,
retrò.

76.
Lusitan. 300.
auxiliares
mittit Mac.